

أجييك: المركز العربي-اليهودي للمساواة، التمكين والتعاون
أجييك: המרכז הערבי-יהודי לשוויון, העצמה ושיתוף

خيمة المتطوعين
أوهل המתנדבים

עודכן ב: 22/12/2010

אוהל המתנדבים-אג'יק خيمة المتطوعين أجييك

מי אנחנו?

אוהל המתנדבים הינו יחידה בתוך אג'יק שבעמותת מכון הנגב. האוהל הוקם לפני כשבע שנים במטרה לחזק מחויבות ואחריות קהילתית ואזרחות פעילה בחברה הערבית בישראל בכלל ובחברה הערבית-בדואית בנגב בפרט, ע"י פיתוח מערכת התנדבות ענפה מתוך הקהילה המקומית ולמענה. זאת, כדי לקדם שינוי חברתי, ולסייע להעצמת הקהילה ולהתפתחותה כחלק בלתי נפרד של החברה האזרחית בישראל.

לפני כאחת עשר שנים הוקם "מכון הנגב לאסטרטגיות של שלום ופתוח" (NISPED) הכולל פעילויות רבות ומגוונות הן בישראל והן בחו"ל. אג'יק (המרכז הערבי-יהודי לשוויון, העצמה ושיתוף - AJEEC) הוא גוף מרכזי במכון הנגב. באג'יק יש שלוש מחלקות: "אוהל המתנדבים", "המחלקה להעצמה כלכלית-חברתית" ו"המחלקה לגיל הרך ומרכז משאבים".

אוהל המתנדבים, הנמצא בעיר העתיקה בבאר-שבע, מהווה מרכז לשותפות ערבית-יהודית שוויונית וגוף חינוכי-קהילתי-מקצועי ייחודי בנגב, אשר מאתר ומארגן ומדריך מתנדבים ערבים מהנגב ומתנדבים יהודים (בני נוער, סטודנטים ומבוגרים), ומכוון את השתלבותם במסגרות התנדבות מגוונות, ביניהן מוסדות חינוך, ארגונים וולונטאריים, מוסדות קהילתיים ומגוון רחב של גופים אחרים הזקוקים לפעילות התנדבות לטובת הקהילה. כיום רוב הפעילות מתקיימת בחברה הערבית בנגב ובמקצתה בחברה היהודית בנגב.

خيمة المتطوعين
أوهل המתנדבים

השנה, מתנדבים באוהל, מהחברה היהודית: 18 מתנדבים בוגרי י"ב בני 18-19 מתנועת הצופים ו-10 מתנדבים סטודנטים. מהחברה הערבית-בדואית בנגב.

בנגב יש: 300 מתנדבים בני נוער (בני 15-18), 200 סטודנטים, 60 מתנדבים בוגרי י"ב בני 18-19. סה"כ כ- 600 מתנדבים ובנוסף אליהם עוד מס' קטן של מתנדבים בוגרים שמתנדבים בהיקפים מצומצמים ובהתאם לצרכים נקודתיים.

בהתאם לביקוש, אוהל המתנדבים מפעיל מערכת של תוכניות מעורבות בישובים המוכרים ובכפרים הלא-מוכרים. הוא מכשיר צוותי מתנדבים ורכזים, מספק להם הדרכה וליווי ותומך בהם במהלך הפעילות שלהם ועוד.

במרוצת השנים האוהל הקים 7 פרויקטים התנדבותיים חינוכיים. הפרויקטים גאוונו מבחינת התכנים וההיקפים והמרכיבים שלהם במטרה לאפשר לכל דורש למצוא את אפיק ההתנדבות המתאים לתחומי העניין שלו ולמסגרת הזמן שהוא יכול להקצות. כך נוצרו הפרויקטים של "שנת ההתנדבות" בהם המתנדבים פעילים 5 ימים מלאים בשבוע ולמשך שנה שלמה. בפרויקטים של הסטודנטים, המתנדבים פעילים 4 שעות בכל סוף שבוע. לבני הנוער הוקמו פרויקטים בהם יוכלו להתנדב 3 ש"ש בסוף יום הלימודים שלהם.

הפרויקטים מגוונים גם מבחינת תכנים. כעקרון, כל הפרויקטים הם חינוכיים, חברתיים וקהילתיים. המתנדבים מסייעים לימודית לתלמידי בתי"ס היסודיים וחט"ב, וגם מארגנים ומפעילים עבורם חוגים מגוונים מתחום החינוך הבלתי-פורמאלי. כמו כן, המתנדבים מארגנים ומפיקים מיזמים קהילתיים למען הקהילות המקומיות שלהם ובשיתופן.

أحيك: المركز العربي-اليهودي للمساواة، التمكين والتعاون
 أغنيك: المركز العربي-اليهودي للشؤون، التعاون، المشاركة

خيمة المتطوعين
 أوهل המתנדבים

אוכלוסיית היעד הנתרמת מפעילות ההתנדבות כוללת תלמידי בתי"ס (יסודי, חט"ב ותיכון), הקהילות המקומיות והחברה בכלל. לתפישת האוהל, המתנדבים אינם רק אמצעי, הם בעיקר מטרה בפני עצמה. לכן פעילות ההתנדבות תורמת בראש ובראשונה למתנדבים עצמם, היא מעצימה אותם, מחזקת אצלם את ערכי: לקיחת האחריות, היוזמה, האכפתיות, הסולידאריות החברתית, הסיוע לזולת ואהבת האדם באשר הוא אדם. לא-בכדי מושקעות במתנדבים שעות הכשרה רבות מאד וע"י מיטב המנחים ואנשי המקצוע. ב"שנת ההתנדבות" לדוגמה, כל מתנדב עובר הכשרה שבועית למשך יום וחצי (10 שעות שבועיות, ולמשך שנה שלמה).

אנחנו מתרשמים שמתנדבי האוהל תורמים רבות לקהילות המקומיות שלהם ולחברה בכלל. עם השנים, מס' הפרויקטים הלכו וגדלו, מס' המתנדבים הכפיל ושלש את עצמו מס' פעמים במרוצת השנים, צוות האוהל המלווה את המתנדבים גדל מ-3 אנשים בתחילת הדרך ל-13 היום, הביקוש על הפרויקטים של האוהל בכל שנה גובר וגדול בהרבה מיכולת ההיצע שהאוהל יוכל להעמיד בשל החוסר במשאבים, מס' האנשים שמבקשים להתנדב באוהל גדל. כמו כן, האוהל הגדיל משמעותית את מס' הגופים השותפים בעשייה - הן ארגונים מהמגזר השלישי והן גופים ממשלתיים. בנוסף, צוות האוהל שוקד באופן רציף ומקצועי על הערכה מעצבת, ועל פיתוח והקמת פרויקטים ייחודיים וחדשניים שיתנו מענה לצרכים של עוד קבוצות יעד בקהילה. יש להדגיש את האומץ, היצירתיות והפתיחות של המתנדבים היהודים והערבים הפעילים בצוותים מעורבים. בעשייתם זו הם תורמים רבות למען קירוב הלבבות ולמען אזרחות משותפת ושוויונית, ומהווים דוגמה ומודל הצלחה הן בפני החניכים שלהם והן בפני המנהיגות.

השנה צוות האוהל זכה בפרס יוקרתי מאת אשלים-הג'וינט כהערכה לעבודת מתנדבי האוהל עם ילדים בסיכון.

خيمة المتطوعين
 أوهل המתנדבים

מהן מטרותינו?

1. חינוך להתנדבות ולעשייה קהילתית יזומה בצורת פרויקטים חינוכיים וקהילתיים.
2. להעצים את השותפות הערבית היהודית השוויונית בנגב.
3. רישות (NET-WORKING): לחזק ולעבות את מעמד אוהל המתנדבים-אג'יק בקרב החברה הערבית בנגב, שותפי האוהל, המוסדות הרשמיים, ולהרחיב את רישות האוהל בקרב ארגוני החברה האזרחית.
4. הנהגת מודלים של הערכה מעצבת של הפרויקטים ושל הפעילות באוהל.
5. לאגם, לפתח ולהנגיש לאנשים הרלוונטיים את התכנים, הרעיונות והידע שהצטברו באוהל.

פרויקטים באוהל המתנדבים-אג'יק

❖ **"שנת קהילה":** תוכנית ייחודית שבמסגרתה 36 צעירים ערבים ויהודים במשותף מקדישים שנה להתנדבות פעילה ואינטנסיבית במגוון ישובים ערבים ויהודים בנגב. תחומי הפעילות של המתנדבים: פעילות חינוכית בלתי-פורמאלית, סיוע לימודי (בחשבון ובעברית) לתלמידי בתי"ס יסודיים, הפקת מיזמים קהילתיים ועוד הרבה מאד פעילויות משותפות ומגוונות.

❖ **"אלטליעה":** תוכנית ייחודית שבמסגרתה 16 צעירות ערביות מקדישות שנה מחייהן להתנדבות פעילה ואינטנסיבית במגוון ישובים ערבים בנגב. בנוסף, המתנדבות מסייעות לקהילות המקבלות שירות ממוסדות פורמאליים בבאר-שבע וביישובים הערביים בנגב. כיום המתנדבות פעילות יומיים בשבוע במס' בתי"ס יסודיים ברחבי הנגב. הפעילות שלהן כוללת סיוע לימודי-פורמאלי (חשבון וערבית) במסגרת הפעילות הבית ספרית הרגילה. ובנוסף ארגון חוגים לפעילות העשרתית ולפעילות בלתי-פורמאלית אחר הצהריים בבתי"ס שלעיל. השנה התחלנו להפעיל שתי תוכניות חדשות של שנת התנדבות מקומית אחת בעיר רהט והשנייה ביישוב חורה.

❖ **"מובילי שינוי":** פרויקט "מובילי שינוי" כולל 20 קבוצות תלמידי יוד מבתי"ס התיכון הערביים ברחבי הנגב, כל קבוצה כוללת מתנדב-מדריך-סטודנט-מלגאי המנחה כ- 15 חניכים (המכונים בלשון הפרויקט "מתנדבים"). הקבוצה מתכנסת שלוש שעות בכל שבוע בביה"ס בו לומדים החניכים, במסגרתן היא עוברת סדרה של פעילויות וסדנאות: להעצמה אישית, להתמחות והעמקה בתחום תוכן הנבחר ע"י הקבוצה (כמו מורשת, זהות, אני והיישוב שלי...), מפגש עם דמות חברתית המהווה מודל לחיקוי, ולתכנון ולהפקת מיזמים קהילתיים.

❖ "תנועת הנוער אלריאדייה": מזה כ- 4 שנים אוהל המתנדבים שוקד על הקמת תנועת

נוער ערבית, חלוצית ולא-מפלגתית בנגב, המהווה מסגרת חינוך לא-פורמאלי. חניכי ומדריכי התנועה הינם חלוצים יוזמתיים המגלים אכפתיות לנעשה בחברה שלהם, ומתנדבים לעשות לטובת הקהילה שלהם ולתרום למען הזולת. בארבע יישובים מוקמות מס' קבוצות מד"צים שמקבלות הכשרה להדרכה בתנועה למשך כ- 3 חודשים, לאחר מכן, מד"צים אלה מדריכים קבוצות חניכים למשך כ- 7 חודשים. בבוא הזמן החניכים הופכים למד"צים וכך התנועה מזינה את עצמה במשאב אנושי מבורך ומיומן. התכנים של הפעילות לקוחים מעולם החינוך הבלתי פורמאלי ומתחום המיזמים הקהילתיים וההתנדבות המאפיינים את האוהל.

❖ "פר"ח - אג'יק" (הכנה לבגרות): פרויקט זה הוא שיתוף פעולה בין דיקנט הסטודנטים

במכללה האקדמית ע"ש סמי שמעון לבין פר"ח לבין אוהל המתנדבים אג'יק. הפרויקט כולל כ- 60 חונכים-סטודנטים להנדסה מהמכללה החונכים תלמידים מבתי"ס תיכוניים ערביים בנגב ומכינים אותם למקצועות הבגרות בתחומים ריאליים מדעיים ובעיקר מתמטיקה.

❖ "פרויקט באר-שבע": פרויקט זה בא לתת מענה לחלק מהצרכים החינוכיים, תרבותיים,

חברתיים והקהילתיים של התושבים הערבים בעיר באר-שבע. הפרויקט פועל בצורה של חוגים לילדים ולבני נוער, וכולל גם אירועי שיא ופעילות חווייתית להורים יחד עם ילדיהם.

❖ "כן לשוויון, לא לאלימות" (מסל"ן-אג'יק): פרויקט חדש בשלבי הקמה מתקדמים, ובו

15 סטודנטיות ערביות עברו הכשרה בת 60 שעות כמדריכות לשוויון בין המינים ולחינוך נגד אלימות מילולית פיזית ומינית – בעיקר נגד נשים. המדריכות יעבירו תכנים בנושא שלעיל לקבוצות תלמידי חט"ב ותיכון ולקבוצות אחרות במתנ"סים, במחלקות רווחה וכו'.

أحيك : المركز العربي-اليهودي للمساواة، التمكين والتعاون
אגייק : המרכז הערבי-יהודי לשוויון, העצמה ושיתוף

خيمة المتطوعين
أوهل המתנדבים

מחפשים שותפים ל:

- פיתוח תכנים ותכניות משותפות בתחומי החינוך, החברה, התרבות והעצמת הקהילה המקומית.
- הקמת מיזמים להידברות ולשותפות ערבית-יהודית ולהבניית אזרחות שוויונית ומשותפת.
- שיתוף פעולה בין ארגונים שיאפשר לנו לתרום מיכולתנו לארגונים אלה, ובמקביל לאפשר לנו להפיק תועלת מארגונים אלה.
- גופים או אנשים שיש להם רעיונות מעשיים, יצירתיים וחדשניים שעשויים לנו בפעילות העכשווית או בפעילות עתידית.
- שיתוף פעולה בין ארגונים שעשוי לסייע לנו בצורכנו הכלכליים.

אوهל המתנדבים" פועל בשיתוף עם ארגונים קהילתיים, מוסדות להשכלה גבוהה, משרדי ממשלה גופים נותני שירות, רשויות מקומיות, קרנות ותורמים וגופים מממנים מהארץ ומחו"ל.

**תודתנו והוקרתנו ניתנות למוסדות ולארגונים ולאנשים ולקרנות התומכים
בפרויקטים של אوهל המתנדבים-אג'יק.**

👉 למידע נוסף על אوهל המתנדבים ניתן לעיין באתר : www.alkhima.org.il

👉 למידע נוסף על עמותת מכון הנגב ניתן לעיין באתר : www.nisped.org.il

רח' סמינלנסקי 33, העיר העתיקה באר-שבע, טל משרד 08-6654165

פקס משרד 08-6654167, נייד משרד 054-7919323, מייל ajeec-ohel@nisped.org.il